

Секція: економіки праці і управління персоналом

Хабінець Ольга Михайлівна

студентка 2 курсу,

спеціальність «Фінанси і кредит»

Чернівецького національного університету

ім. Юрія Федьковича

м. Чернівці, Україна

Антохова Ірина Михайлівна

к.е.н., доцент кафедри економіки

підприємства та управління персоналом

Чернівецького національного університету

ім. Юрія Федьковича

м. Чернівці, Україна

ЯКІСТЬ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ ЯК ОСНОВНИЙ ПОКАЗНИК СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ

Головною метою кожної держави є забезпечення належного рівня і якості життя населення. На цьому принципі базується державна соціальна політика, яка являє собою діяльність держави з приводу створення та регулювання соціально-економічних умов життя суспільства з метою підвищення добробуту його членів, усунення негативних наслідків діяльності ринку, забезпечення соціальної справедливості [3, с. 54].

Рівень і якість життя населення варто розглядати як комплексний індикатор, який містить аналіз і оцінку економічного і соціального стану країни. Однак, на сьогоднішній день в Україні рівень і якість життя населення, як пріоритетна ціль держави, має більше декларативний характер, адже рівень доходів населення не дозволяє громадянам задовольняти інші потреби, крім базових [1, с. 49].

Дослідженням проблеми якості життя населення займалися науковці І.М. Антохова, Т.Г. Савченко, О.Р. Оберван, Н.М. Олійник, А.С. Мандрикіна та інші.

Загалом, під належним рівнем життя населення розуміють складну комплексну соціально-економічну категорію, в якій виражається ступінь задоволення матеріальних і духовних потреб людини. Він базується на співвідношенні об'єму доходів громадян до міри задоволення ними своїх базових потреб.

Якість життя населення є ширшим показником, який ґрунтується на показнику рівня життя і являє собою ступінь відповідності умові рівня життя науково обґрунтованим нормативам або визначеним стандартам. Це поняття включає в себе характеристики рівня життя як економічної категорії, а також умови праці і відпочинку, житлові умови, соціальну забезпеченість і гарантії, охорону правопорядку і дотримання прав особистості, наявність вільного часу і можливості його доцільно використовувати, відчуття спокою, комфортності і стабільності [1, с. 48].

Добробут нації дуже добре ілюструє економічний розвиток країни, адже лише в умовах ефективної економіки можна забезпечити належні умови життя людей [2, с. 1]. З економічної точки зору, рівень і якість життя населення показує наскільки ефективно держава виконує свою основну функцію – розподіляє обмежені ресурси. В ширшому розумінні рівень і якість життя населення виступають показником збалансованого розвитку та функціонування різних сфер життя суспільства, у певному вигляді чи ступені впливаючи на життя окремої людини [4, с. 107].

На рівень і якість життя людей впливає багато чинників, серед яких науковці виділяють особисті, родинні та зовнішні. Перші два види факторів мають переважно суб'єктивний характер. Серед зовнішніх виділяють: політику держави, соціально-економічну та політичну ситуацію в країні, стан і тенденції розвитку національної економіки та ін. [1, с. 49].

На даний час основним чинником, який впливає на якість життя населення є рівень доходів, які можуть використовуватися для придбання товарів, оплати послуг та виконаних робіт [5, с. 370].

Доходи населення складаються з нарахованих виплат в грошовій чи натуральній формі – заробітна плата, прибуток, доходи від власності, державні соціальні допомоги інші види доходів. Основним видом доходу для громадян є заробітна плата, розмір якої напряду залежить від розміру мінімальної заробітної плати, встановленої державою на поточний рік. Але, на жаль, мінімальна заробітна плата встановлюється на рівні прожиткового мінімуму для працездатних осіб, і її розмір дозволяє лише задоволення основних, базових потреб населення, повністю відкидаючи всі інші.

І хоча частка заробітної плати у ВВП є досить значною, це не сприяє зменшенню розриву між реальними і номінальними доходами населення, і не є ефективним засобом боротьби з бідністю, тому дане питання потребує негайного врегулювання з боку держави у вигляді посилення ролі соціальних стандартів та підтримки населення у вигляді соціальних допомог [3, с. 56].

Отже, якість життя населення є комплексним показником, який характеризує соціально-економічний розвиток держави, стан економіки. Підвищити якість життя населення можна шляхом збільшення розміру реальних доходів громадян, створення умов для отримання якісних освітніх та медичних послуг, гідного працевлаштування та надання можливості самореалізації. Тому провідним завданням держави має стати закріплення досягнутих результатів та вироблення якісно нових тенденцій, які сприятимуть покращенню добробуту населення, забезпечення довгого та здорового життя.

Література:

1. Антохова І.М. Модернізація регіональної системи управління якістю життя населення // Науковий вісник Чернівецького університету: збірник наук. праць. Вип. 681. Економіка. – Чернівці : ЧНУ, – 2014. – С. 48 – 51.
2. Мандрикiна А. С. Якість життя населення в контексті соціально-економічного розвитку країни [Електронний ресурс] / А. С. Мандрикiна. // Державне будівництво. – 2013. – № 2. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeVu_2013_2_33
3. Оберван О. Р. Рівень життя населення як показник ефективності проведення соціальної політики [Електронний ресурс] / О. Р. Оберван // Агросвіт. – 2012. – № 17. – С. 54–56. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/agrosvit_2012_17_13
4. Савченко Т. Г. Рівень і якість життя населення як результат збалансованого розвитку регіону [Електронний ресурс] / Т. Г. Савченко, А. І. Куляк, І. І. Куляк // Економіка та право. – 2013. – № 1. – С. 106–110. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecpr_2013_1_20
5. Шарапа І. В. Якість життя населення як індикатор соціально-економічного розвитку регіону / І. В. Шарапа, С. М. Макаренко, Н. М. Олійник // Таврійський науковий вісник. – 2011. – Вип. 77. – С. 369–372. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tavnv_2011_77_65